

JUBELID

ALEKSEI TORM – 75

Kauaaegne Eesti Põllumajandusülikooli (Eesti Põllumajanduse Akadeemia autode ja traktorite kateedri) õppejõud, tehnikateadlane dotsent Aleksei Torm tähistas 16. veebruaril juubelit. Kõige olulisemad lõigud dotsent A. Tormi CVst räägivad järgmist:

- on sündinud 16. veebruaril 1927. aastal Vilo vallas talupidaja

peres;

- lõpetas 1946. aastal Võru Keskkooli;
- lõpetas 1951. aastal Tartu Riikliku Ülikooli metsandusteaduskonna tehnoloogiainsenerina;
- töötas assistendi, vanemõpetaja ja dotsendina Eesti Põllumajanduse Akadeemia autode ja traktorite kateedris (1951...1992);
- kaitses 1964. aastal ühena esimestest tehnika-teaduskonnas väitekirja teemal “Ratastraktori läbivuse ja veomaduste suurendamine suurhõõrdediferentsiaali kasutamisel”. Väitekirja eduka kaitsmise tulemusena omistati A. Tormile tehnikakandidaadi teaduskraad;
- 1992. aastast on pensionil.

Nelikümmend üks tööaastat Eesti Põllumajanduse Akadeemias on märkimisväärne panus tehnika-teadusesse ja tehnikaharidusesse.

Olles asunud tööle äsja asutatud Eesti Põllumajanduse Akadeemia autode ja traktorite kateedrisse, tuli noorel õppejõul teha ära suur töö õppemetoodika ja õppelabori kujundamisel auto ja traktori teooria ja arvutuse kursuse õpetamiseks. Et auto ja traktori teooriast eestikeelseid õpikuid ei olnud, tuli juubilaril koostada ja avaldada mitmeid metoodilisi juhendeid õhtuse osakonna ja kaugõppe üliõpilastele. Õppemetoodika täiendamine ja arendamine jätkus hiljemgi ja kestis kogu akadeemias töötamise ajal.

Juubilari oluliseks teeneks on olnud aktiivne eestvedav osalemine traktorite tensomeetrilise katselabori rajamisel. Traktorite katselabor tegi võimalikuks traktorite mehaanika alased uurimistööd, mitmete väitekirjade koostamise ja teadustööde kaitsmise. Ka oli traktorite katselabor tõhusaks baasiks auto ja traktori teooria ja arvutuse kursuse õpetamisel.

Dotsent A. Tormi teadustöö on olnud mitmekülgne ja mahukas. Lisaks traktorite läbivusele ja veomadustele on ta uurinud traktorite pööratavust, pidurdusdünaamikat ja tootlikkust. Samuti on ta uurinud põhjalikult diiselmootorite käivitusomadusi ja käivitusüsteeme ning nende parandamise võimalusi.

Pikka aega on A. Torm uurinud traktorite töökindlust. Tema teadustöödele on omane asjatundlikkus, põhjalikkus, selgus. Paljud teadusuuringutes saadud tulemused on leidnud rakenduse praktikas.

Suurt tähelepanu on A. Torm pööranud terminoloogiale. Koostöös kolleegidega on ta kujundanud ja arendanud erialast sõnavara. A. Torm on autode ja traktorite arengulugu tutvustades olnud aktiivne teaduse populariseerija.

Juubilar on osalenud metoodikakomisjoni, ametiühingu, Teaduslik-Tehnilise Ühingu ja paljude ekspertkomisjonide tegevuses.

Energilisel, elurõõmsal ja alati optimistlikul A. Tormil on olnud palju hobisid. Ta on olnud huvitatud keeltest (sealhulgas esperanto keelest), filateliast, aiandusest (tema suvila aias leidub arvukalt tema enda poogitud erinevaid viljapuusorte).

Pingelise töö kõrval on ta olnud tubli perekonna- ning tunneb nüüd rõõmu lapselaste edusammudest. Oma kätega on ehitatud mugav suvekodu Ihastes ja seda on kujundatud suure loodusarmastusega.

Soovime juubilarile palju õnne ja tervist pikka-aastateks ning kordaminekut kõigis ettevõtmistes!

T. Sõõro

TOIVO KULL – 70

7. veebruaril tähistas EPMÜ taimekasvatuse instituudi kauaaegne õppejõud Toivo Kuill oma 70. sünnipäeva. Juubilari elutee algas Pärnus kooliõpetajate perekonnas. Oma vanematelt on ta pärinud äärmise viisakuse ja täpsuse. Vanemate õpetajaameti tõttu möödusid esimesed eluaastad mitmetes

Eestimaa paikades. 1941. aastal asuti alaliselt elama endisel Viljandimaal Uue-Põltsamaa külas Nõlvaku talus. Saabusid segased ajad ja paljud edumeelsamad eestlased saadeti Siberisse. Et Toivo isa oli K. Pätsi nimelise vabaõhukooli-preventatsiooni juhataja, siis oli ta sunnitud aastatel 1941...1954 viibima kodutalust eemal. Talu jäi vanaisa, endise Uue-Põltsamaa mõisavalitsete ja hilisema taluperemehe, ning Toivo hoolde. Toivo sõnade kohaselt sai ta oma nullastoitamise armastuse ja maaharimisoskused vanaisalt. Esimese koolihariduse sai juubilar Põltsamaa keskkoolist, mille lõpetas 1950. aastal. Tema organiseerimisoskused ja põllumeheteadmised avaldusid juba keskkooli ajal, kui ta valiti vastloodud kolhoosi brigadiriks.

1950. aastal asus ta õppima TRÜ põllumajandusteaduskonna agronoomiaosakonda, 1951. aastal EPA agronoomiateaduskonda, mille lõpetas 1955.

aastal IV lennu koosseisus *cum laude* õpetatud agronoomina.

Pärast EPA lõpetamist töötas T. Kuill lühemat aega tolleaegse Väike-Maarja rajooni Kalevi kolhoosi agronoomina. Et juubilar ei poolda kampaania korras mõtlematult tegutsemist, siis oli talle vastumeelt ka tollel ajal propageeritud ning käsu korras ruutpesiti maisi ja kartuli kasvatamine. Eelnevaid kampaaniaid oskas ta sujuvalt "ära" korraldada. 1955...1958. aastal töötas T. Kuill tolleaegse Kallaste rajooni Edasi kolhoosi agronoomina. Peale agronoomitöö organiseerimise näitemänge ja harrastas ka sporti. Spordipisik oli juubilaril küljes juba keskkooli ajast, kus ta tegeles poksiga, vaatamata tolleaegse direktori vastuseisule.

1958...1967 töötas T. Kuill erinevates kolhoosides esimehena. Kolhoosiesimehena arendas ta turumajandust, käies ise Venemaa turgudel oma majandi toodangu müümist organiseerimas. See võimaldas juba tol ajal muretseda majandile korralik traktoripark ja töötajatele veidi parem normipäevatasu.

Alates 1967. aastast töötas juubilar EPA-s, algul põlevkiviõlide põllumajanduses kasutamise harulaboratooriumi maaviljelussektori juhatajana. Selle töö raames toimusid katsed ka Usbekis, kus uuriti põlevkiviõlide sobivust tuuleerosiooni vastu võitlemisel. Eelnevate tööde käigus selgus ka põlevkiviõlide sobivus puuvilla vilthaiguste tõrjeks.

T. Kuilli teadustöö on olnud mitmepalgeline, aga erilise tähelepanu on ta suunanud kartulikasvatuse uurimisele. Juba 1953. a. rajas ta tudengina katsed oma talus. 60-ndatel ja 70-ndatel aastatel olid lisaks kartulile vaatluse all lutserni kasvatamine probleemid Võru ja Valgamaal. 80-ndatel lisandus uurimisteevaks umbrohtumise küsimused ja hiljem taimekoosluste kujunemine põllumajanduslikust tootmisest välja langenud põldudel.

T. Kuill on avaldanud hulgaliselt teadustöid maaviljeluse, kartulikasvatuse tehnoloogia, umbrohtu tõrje, mullaharimise ja jäätmaade kohta.

1989. aastast on T. Kuill Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi liige.

Paralleelselt teadustööga on T. Kuill töötanud õppejõuna. Algul asus ta tööle maaviljeluse kateedri assistendina. Aastatel 1975...1991 oli vanemõpetaja, 1991...1994 EPMÜ maaviljeluse taimesaaduste tehnoloogia instituudi dotsent ja 1994...2000 lektor. Juubilar on õpetanud agronoomia ajalugu, maaviljelust, mullateadust, taimekasvatust, taimekasvatussaaduste tootmise tehnoloogiat, põllumajandussaaduste säilitamise tehnoloogiat ja maaviljelusteadust. Juhendanud paljusid üliõpilaste diplomitöid.

Juubilaril on kaks täiskasvanud tütart.

Kolleegid ja õpilased tunnevad T. Kuilli kui tagasihoidlikku ja visa töömeest, heatahtlikku, kuid ranget õppejõudu, kellele on maaviljeluse süsteemsuse mõistmisel raske konkurentsi pakkuda.

Soovime juubilarile tugevat tervist, jõudu ja õnne kõigis ettevõtmistes.

E. Lauringson

EINO VÕSASTE – 70

Eino Võsaste, Jõgeva Sordiaretuse Instituudi kauaaegne algseemnekasvatuse osakonna juhataja, tähistab 27. veebruaril oma 70. sünnipäeva. Ta on sündinud (1932) Tartumaal Ahja vallas Kärša külas Kurika talus, õppinud Ahja Mitteamielikus Keskkoolis (lõpetas 7. klassi 1946) ja Tartu 6. Keskkoolis

(1950). Ta oli omal ajal üks neist viimastest põllumajanduseriala üliõpilastest, kes tegi sisseastumiseksamid küll Tartu Ülikooli astumiseks, kuid juba pärast esimest kursust jätkas õpinguid Eesti Põllumajanduse Akadeemias. Õpetatud agronoomi diplomi sai ta 1955. aastal ning suunati tööle Rakvere rajooni I. V. Mitšurini nim. kolhoosi agronoomiks. Mitšurin pole jäänud ainsaks kuulsaks nimeks E. Võsaste eluloos. 1957. aastal asus ta seemnekasvatuse agronoomina tööle Jossif Vissarionoviš Stalini nimelises kolhoosis (Põlva rajoon). EMMTUI statsionaarsesse aspirantuuri astumise järel (1960) sai tema teaduslikuks juhendajaks ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees, ENSV Teaduste Akadeemia president akadeemik Johannes Eichfeld.

Aspirantuuriaja lõppedes (detsember 1962) määrati E. Võsaste tööle Jõgeva Sordiaretuse Instituudi algseemnekasvatuse osakonna juhatajaks. Sellel ametikohal töötas ta kuni pensionile jäämiseni märtsis 2000. Kogu oma teadusliku tegevuse pühendas E. Võsaste kartuli seemnekasvatusele. VAK-i kalligraafid kirjutasid Moskvas tema nimele välja põllumajanduskandidaadi diplomi 1970. aastal, vanemteaduri kutset tõendava diplomi aga 1979. aastal.

E. Võsaste on kirjutanud kartuli seemnekasvatuse alal üle kaheksakümne teadusartikli ja kaks monograafiat: "Kartulikasvatuse Eestis läbi aegade" (Tallinn, 1991, 190 lk.) ja "Kartuli seemnekasvatuse Eestis" (Jõgeva, 1999, 63 lk.). Ta oli pikka aega vabariikliku seemnepõldude tunnustamise komisjoni esimees – nõudlik, kuid kompetentne oma erialal ja seetõttu ka väga lugupeetud.

Noorena harrastas E. Võsaste sporti – ta on mänginud võrkpalli EPA, Rakvere, Põlva ja Jõgeva rajooni koondvõistkondades. Juba keskkoolis paistis E. Võsaste silma näitlemisandega. Ta on osalenud paljude näiteringide töös, s.h. K. Irdi, H. Peebu, E. Kaidu, A. Vommi, R. Olmaru jt. lavastatud näidendites. Ta on lavastanud ka ise. Tema ande (ja töökuse) suurust on hinnatud vabariikliku (1965) ja üleliidulise (1967) taidlusfestivali laureaadi tiitliga. Kutselise näitleja leiba on talle pakutud Vanemuise ja Rakvere teatri poolt, kuid Eino Võsaste pole neid pakkumisi

vastu võtnud, jäädes truuks EPA-s omandatud agroomi erialale.

E. Vösaste on varasematel aastatel palju kordi olnud vabariiklike põllumeeste päevade ja nende raames peetud kutsemeistrivõistluste informaatorkohtunik, on konfereerinud rahvarohkeid peoõhtuid nii kodu- kui (lähi)välismaal ja ikka selle maa keeles, kus kontsert toimus.

Pensionärina veedab E. Vösaste suveaega aiatööd tehes ja talveaega ilukirjandust lugedes või spordivõistluste jälgides. Spordivõistlustele on tal tavainimesest enam asja – tema poeg Rainer on paljukordne Eesti meister saalihokis.

Sõprade keskel on E. Vösaste tuntud kui suitsetaja, kuigi juba ammu mitte suitsumees. Tema abi võib vaja minna siis, kui kalasaak juhtub kellelgi olema rikkalik. Abivajajale võib ta mõnikord vastata ka: pole võimalik – vesi ahjus! See aga ei tähenda, et kolleegiga oleks midagi nutuväärset juhtunud, vaid vesi on siis Pedja jões lihtsalt üle kallaste tõusnud ja tema aiamaa osaliselt üle ujutatud.

Soovime heale, auväärsele kolleegile juubeliks palju õnne ja tugevat tervist!

A. Bender

KUNO JÜRJENSON – 60

20. detsembril 2001. aastal sai kuuekümneseks Eesti Põllumajandusülikooli tehnikateaduskonna dekaan, tehnikadoktor professor Kuno Jürjenson. Pärast keskkooli lõpetamist viis tehnikahuvi ta 1960. aastal tookordesse Tallinna Polütehnilisse Instituuti, mille lõpetas 1965. a. elektriinsenerina automaatika ja telemehaanika alal. Ajavahemikku 1965...1967 mahuvad töötamine tehases Postkast 32 insenerina, aastane teenistus Nõukogude armees ja töö vanemmeistrina Lõuna Kõrgpingevõrkudes.

Alates 1967. aastast on juubilari elutee seotud EPMÜ-ga (tookordne EPA). Kolmeaastasele aspirantuurile järgnes kandidaadidissertatsiooni "Põllumajanduslike elektrimootorite kaitse vaheajalisel talitlusel" kaitsmine tookordses Läti Põllumajanduse Akadeemias (Jelgavas). Huvitav on märkida, et kaitsmine toimus just kolmkümmend aastat tagasi, jõululaupäeval, neli päeva pärast dissertandi kolmekümnendat sünnipäeva. 1972. aastal avati EPA-s põllumajanduse elektrifitseerimise eriala, mille juurutamise põhiraskus langes elektrifitseerimiskateedrile. Eelmise kateedri juhataja pensionilesiirdumise tõttu tuli tema asemele

astuda noorel tehnikakandidaadil Kuno Jürjensonil. Algas suuremahuline töö uute laboratooriumide sisustamisel, loengutsükli juurutamisel ning erialaga seotud sadade suurte ja väikeste probleemide lahendamisel, kaasa arvatud füüsiline töö ruumide ettevalmistamisel ja seadmete paigaldamisel. Kõige sellega tuli noor juhataja suurepäraselt toime ja kõik laabus tõrgeteta. Tuli aga leida ka aega eriala profileeriva ja kõige raskema õppeaine – teoreetilise elektrotehnika aluste – kolmesemestrilise loengutsükli ettevalmistamiseks.

Tema juhivõimed äratasid varsti nii teaduskonna kui ka EPA juhtkonna tähelepanu ja 1980. aastal tuli tal asuda põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskonna prodekaani ametisse. Järgnesid kaugõppe teaduskonna dekaani (1984...1989), täiendõppe prorektori (1989...1992), õppeosakonna juhataja (1992...1993) ja õppeprorektori (1993...1996) ametikohad. Aastast 1999 kuni käesoleva ajani on Kuno Jürjenson tehnikateaduskonna dekaan.

Pingelise administratiivtöö kõrval on ta leidnud aga ka aega ja energiat õppe- ja teadustööks. Ta on 21 õppevahendi autor või kaasautor ning tema publikatsioonide nimistus on üle 60 teadusartikli. Tööd teadusvallas kroonis 1966. aastal kaitstud doktorikraad. Tema juhendamisel on kaitstud üks magistr töö ja on valmimas doktoridissertatsioon.

Kuno Jürjenson on FEAN-i (Euroopa Inseneriliitude Föderatsioon) Registri Eesti Rahvusliku Komitee liige ja Eesti Inseneride Kutsenõukogu liige, EPMÜ nõukogu liige, tehnikadoktori nõukogu liige, õppekomisjoni liige, eelarvekomisjoni liige, tehnikateaduskonna nõukogu esimees, põllumajandusenergeetika eriala tehnikamagistri nõukogu esimees.

Erialaselt on professor Jürjenson ennast täiendanud Rootsi Põllumajandusülikoolis (1989), Iirimaal Limericki Ülikoolis (1990), Norra Põllumajandusülikoolis (1992), Helsingi Ülikoolis (1993), Taani Kuningriigis Lõuna-Jüütimaal (1995), Soomes Turu Ülikoolis (1996), Valmet-Valtra seminaril, Soomes, firmade ABB, Perel, SLO, Danfoss ja ENSTO seminaridel ja teabepäevadel Tartus ja Tallinnas (1998...2000).

Aktiivselt on K. Jürjenson osalenud Tartu Akadeemilise Meeskoori töös. Tema kui kauaaegse koori vanema ja esimehe eestvõttel on toimunud rida väliskontsertreise. Praegu on ta koori juhataja auliige. Prof. Jürjensoni peres on arstist abikaasa ning tütar ja poeg. Kasin vaba aeg möödub suvekodus Pangodis.

Soovime heale kolleegile tugevat tervist, õnne ja energiat edaspidiseks.

J. Lepa
M. Liiske

AO PAE – 60

Aiandusteadlane ja õppejõud Ao Pae on sündinud 29. jaanuaril 1942. aastal Tartus. Isa Aleksander Pae töötas sel ajal Tartu Ülikoolis õppejõuna. Koolitee algas Tartus. Ta lõpetas Tartu 5. Keskkooli ja astus 1960. aastal Tartu Riiklikku Ülikooli bioloogia-geograafia-teaduskonda, mille lõpetas bioloog-biofüüsikuna 1966. aastal. Lõputöö käsitles taimelehe veerežiimi, juhendajaks olid professorid H. Miidla ja A. Budagovski (Moskva) NSVL TA Geograafia Instituudist. Erialast tööd leidis juubilar Tallinnas Teaduste Akadeemia Eksperimentaalbioloogia Instituudis, algul vaneminsenerina (1966...1967), siis nooremteaduri (1967...1986) ja teadurina (1986...1993). A. Pae teaduslik töö on keskendunud katmiklalade produktiooni ja seda mõjutava kasvuhoonete mikrokliima eri aspektide uurimisele. Probleemi teaduslik juhendaja oli rahvusvaheliselt tuntud katmiklalade teadlane doktor D. Löbl. 1993. aastal valiti A. Pae Eesti Põllumajandusülikooli agronoomiateaduskonna aiandusinstituudi taimefüsioloogia õppejõuks ja alates 1999. aastast juhib juubilar aiandusinstituuti.

Ao Pae pikaajaline uurimistöö on kokku võetud magistridissertatsioonis “Kasvuhoonete õhu süsihappesaasi režiim turvassubstraadi kasutamise korral” (1994) ja järgmisel aastal kaitstud töös “Katmiklultuuride CO₂ rikastamise uurimine” (1995), mis andis filosoofiadoktori kraadi. Eriliseks huviobjektiks selles valdkonnas oli bioloogilise rikastamisviisi efektiivsuse ja kasutusvõimaluse väljaselgitamine.

Eesti vabaturumajandusele üleminek oli katmik-aianduses väga valulik. Suurte aiandite töö seiskus ja majandid lagunesid. Tingituna uuest majandussituatsioonist asus A. Pae uurima aastaringse katmiklillekasvatuse võimalusi Eestis.

Alates 1994. aastast on A. Pae huvideringi lisanud kiirgusrežiimi iseärasuste uurimine aiataimede kultuurkooslustes.

Dotsent Ao Pae loeb ainekursusi *taimefüsioloogia biokeemia alustega, katmikehitised ja katmiklultuurid*. Tema juhendamisel on kaitstud kümme lõputööd ja 2 magistritööd. Ao Pae tunneb muret õppejõudude noorema põlvkonna ettevalmistamise pärast. Ta juhendab agronoomiateaduskonna aiandusinstituudi doktorante. K. Karp kaitses doktoriväitekirja möödunud aasta sügisel. Lähemal ajal valmivad doktoriväitekirjad lektoritel S. Vabritil ja P. Põldmal.

Ao Pae on kirjutanud üle 50 teadusartikli. Ühes teadusartiklis esitatud kasvuhoone CO₂ dünaamikat

iseloostav kõver on sedavõrd üldistav, et lülitati Venemaal ilmunud kasvuhoonemajanduse õpikutesse.

Ao ja Tiiu Pae peres on poeg ja tütar ning kaks lapselast. Vabal ajal tegeleb juubilar hobiaiandusega. Huvideringi kuulub kindlalt ka ilukirjandus.

Soovime lugupeetud kolleegile head tervist ja töötahet paljudeks aastateks.

T. Univer

REIN VIIRALT – 60

Rohumaateadlane ja õppejõud Rein Viiralt on sündinud 29. jaanuaril 1942. aastal Kareda vallas Järvamaal. Agronoomiks saamise soov viis taluperes kasvanud noormehe Olustvere Põllumajandustehnikumi (lõpetas 1960) ja sealt edasi juba Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse. Juba üliõpilasena leidis ta tee

heintaimede juurestiku eksperimentaalse uurimistöö juurde. Nähtavasti siit sai omakorda alguse ka huvi heintaimede veetarbe ja vihmutusalaseks katsetööks. EPA agronoomiateaduskonna lõpetas ta diplomitööga 1965. aastal ning temast sai EPA taimekasvatuse kateedri vanemlaborant ja katsetööde insener aastatel 1965...1966. Sellel perioodil kaasnes otsesele kateedri katsete korraldamisele ka üliõpilaste-praktikantide juhendamine ja järgnevatel aastatel (1966...1967) juba õppetöö assistendina rohumaaviljeluse praktikumide läbiviijana. Aspirantuuriaaastatele rohumaaviljeluse kateedri juures (1967...1970) järgnesid rohumaaviljeluse kateedri vanemteaduri tööaastad (1970...1976). Aastatega kujunes siin Rein Viiraltid vabariigi agronoomide seas arvestatav spetsialist ja teadur rohumaade vihmutamise agronoomiliste aluste väljatöötamise autorina. Olude sunnil tuli vanemteaduril tegelda kahel aastal (1974...1976) ka kateedrijuhataja kohustega. Edasi tuli aasta assistendina (1976...1977) ja siis juba rohumaaviljeluse ja botaanika kateedri vanemõpetajana (1977...1987). Siia perioodi kuulub ka pinga uurimistöö tulemuste vormistamine dissertatsiooniks (“Rohumaade produktiivsuse sõltuvus varustatusest veega ja lämmastikuga Lõuna-Eesti automorfsetel muldadel”) ja kandidaadidissertatsiooni kaitsmine rohumaaviljeluse erialal 1986. aastal. 1987. aastal valiti Rein Viiralt EPA rohumaaviljeluse ja botaanika kateedri juhatajaks. Dotsendi kutse omistati talle 1989. aastal. Aastatel 1992...1994 oli ta rohumaateaduse ja botaanika õppetooli juhataja, professor ja alates 1994. aastast rohumaateaduse ja botaanika instituudi juhataja, professor.

Aastatega on jätkuvalt laienenud tema rohu- maadealane uurimisvaldkond. Katsetega on selgitatud liblikõieliste ja kõrreliste heintaimede liikide ja sortide produktiivsust, kasutuskestvust nii puhas- kui segukülvides, sõltuvalt kasvutingimustest ja kasutusrežiimist. Käsitlemist on leidnud kultuurrohu- maa aineriingid ja -bilansid ning eriti liblikõieliste heintaimede mõju mullaviljakusele. Sedalaadi uuri- mistöödeks vahendite (sihtfinantseerimine, Eesti teadusfondi grantid, osalemine välisprojektides) hanki- mine instituudile ja teaduskonnale on nõudnud suurt aja ja energia kulu. Vaevalt tänane juubilar on kokku liitnud kõik need leheküljed, mida ta on 35 aasta jook- sul kirjutanud aruandena. Kui lisada siia veel teadus- lik-organisatsiooniline ja administratiivtegevus (UNESCO rahvusvahelise programmi "Inimene ja biosfäär" (MAB) vabariikliku III projekti juhatuse sekretär ja hilisem esimees, teaduskonna nõukogu liige, EPMÜ nõukogu liige, APS-i eestseisuse liige ja asepresident, Eesti Rohumaade Ühingu juhatuse liige ja agronoomiateaduskonna prodekaan), siis nähtavasti saab selgeks, et tegemist on inimesega, kes on pühen- dunud enam teistele kui endale töötingimuste loomi- sele. Arvan, et mitmedki uurimistööd on trükivalgust näinud hoopis hiljem, kui lubanuks seda eksperimen- taalosa valmimine, ja mõnigi on tänaseni kahjuks veel ilmumata, sest kõigeks on aeg ja energia ju ühine. Kogemus ütleb aga seda, et kollektiivi huvides tehtud töö tükitab paraku üsna kiirelt ununema. Hoopis püsi- vam on see, mis on trükiis ilmunud. Esiletõstmist vaja- vad kindlasti enesetäiendus Jaapanis Tohoku Riiklikus Põllumajanduse Katsejaamas ning ettekanded rahvus- vahelistel konverentsidel ja seminaridel (Slovakkia, Ungari, Leedu, Saksamaa, Venemaa).

Õppetöös on viimasel ajal põhiliseks loenguline töö õppeainetes *rohumaateadus ja rohumaaviljelus* agronoomia ja *rohumaaviljelus* põllumajandussaa- duste tootmise ja turustamise erialadele ning üliõpi- laste, magistrantide, doktorantide uurimistööde juhen- damine. Juhendatavatest on kaitsnud väitekirja 4 ma- gistranti ja 3 doktoranti. Kaasautorina on ta osalenud õppevahendina kasutatavate erialatrükiste ("Rohu- maaviljelus talupidajatele", Saku-Tallinn-Tartu, 1992; "Sööda tootmine piimakarjale", Tartu, 1996; "Loo- dushoidlikud rohumaad", Jäneda, 1999) koostamisel. Koos kolleegidega on ta tutvustanud uurimistulemusi põllumajandustootjatele teabepäevadel Lääne-Viru- maal, Raplamaal, Jõgevamaal, Viljandimaal, igal aastal on koos kolleegidega esinetud Agro-Tartu Innovaatikamessil uurimistöö põhjal koostatud soovi- tustega tootjatele.

Hoolt ja ettevõtmist on jätkunud tal perekonnale maa- ja linnakodu rajamisel.

Juubeli puhul õnne, tervist ja kordaminekuid kõigis edaspidistes ettevõtmistes!

K. Annuk

MAIA RAUDSEPING – 60

Maia Raudseping on sündinud 13. veeb- ruaril 1942 Jõgevamaal Kurista külas talupidajate perekonnas. Alghariduse sai ta Siimusti Algkoolis ja edasi viis koolitee Jõgeva Keskkooli, mille lõpetas 1960. aastal. Järgmisel aastal asus Maie Raudseping õppima Rärna Aiandustehni- kumi, mille lõpetamise

järel 1965. a. asus samasse õppeasutusse tööle algul laborandina ja tunniandjana, hiljem täiskohaga õpeta- jana. 1965. a. asus töö kõrvalt õppima Eesti Põlluma- janduse Akadeemia kaugõppeteaduskonna agronoo- mia osakonda, mille lõpetas 1971. a. õpetatud agro- noomina. Pärast esimese tütre sündi ja elamaasumist Jõgevamaale alustas M. Raudseping 1972. a. erialalise tööga (dekoraator-lillekasvataja) Jõgeva näidissov- hoosis. Kuid soov teaduslikku tööd teha viis teda 1974. a. Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadus-liku Uurimise Instituudi köögiviljanduse osakonna statsionaarsesse aspirantuuri, mille lõpetamise järel 1977. a. alustas noorenteadurina ja 1984. a. vanem- teadurina tööd Jõgeva Sordiaretusjaamas köögiviljade sordiaretuse ja seemnekasvatuse alal. Paljud erialased ja teadustöö kogemused omandas ta töötades kõrvuti staažika köögiviljade aretaja Valve Jaagusega. Nii valmis juubilaril 1994. a. dissertatsioon "Agrotehnili- sed võtted ja spontaanse risttolmlemise võimalikkus aedherne seemnekasvatuses Eestis", mille kaitsmise järel omandas ta filosoofiadoktori (Ph. D.) kraadi. Töö tulemusi sai edaspidi kasutada nii aedherne- kui seemnekasvatuses. Uurides edasi seda teemat, on ta praktikasse rakendanud mitmeid aedherne seemnekas- vatuse agrotehnilisi võtteid. Maia Raudseping on töö- tanud 25 aastat köögiviljade sordiaretuse ja seemne- kasvatuse alal. Ta on olnud nii kaas- kui peaautoriks paljudele köögiviljasortidele. Nendeks on aedhernerid 'Valma', 'Herko', 'Herme'; aeduba 'Vaia'; tomatid 'Erk', 'Vilja', 'Terma', 'Varto', 'Mai' ja 'Valve'. Tema juhendamisel on kasvatatud 8 tomatisordi, 4 hernesordi, 1 aedoa, 1 porgandi, 1 redise, 1 sibula ja 1 söödapeedi seemet.

Aja jooksul on M. Raudsepingust kujunenud tea- dur-aretaja, kelle kirjatööd on nauditavad paljudes väljaannetes. Temalt tellitakse ettekandeid nii kodu- maistele väljaannetele, teabepäevadele kui ka rahvus- vahelistele teaduskonverentsidele.

Juubilari elu pole koosnenud ainult õppimisest ja teadustööst. Koos abikaasa Kaleviga on Jõgeva alevi- kus valmis ehitatud nägus elamu, mille ümber asja- tundlikult planeeritud tarbeaed ja liigirohke maitsekas iluaed. Maia Raudsepingu eeskuju ja lahke nõuande mõju on märgata ka ümbruses asuvate majade aeda-

des. Kõrgemat kunstiannet on ta kasutanud oma teise hobi – käsitööga tegelemisel. Teda tunnevad kolleegid kui alati igas olukorras tasakaalukat ja hea nõuga abistajat. Suur aitäh talle selle eest!

Peres on üles kasvatatud 2 tütar, kes elavad juba oma elu ja on kinkinud vanematele rõõmu lastelaste näol. Ka lastesse on vanemad osanud sisendada töökust ja kunstihuvi.

Õnnitleme juubeli puhul ning soovime jätkuvalt kordaminekuid kõigis ettevõtmistes. Särasilmil ja rõõmsa, kaastöötajaidki nakatava naeratuse saatel edasi!

A. Tsahkna